

Sant Pere cantarà

Si és veritat que, pagant, Sant Pere canta, l'any que ve tindrem recital. Ja era previsible que a partir del mes de gener el govern Aznar miraria de treure els duros d'on fos, encara que fos de sota terra, però hem de confessar que la solució que ha preparat el superministre Rodrigo Rato és tan sorprenent com carrinclona. Presoner de la promesa electoral del Partit Popular de no apujar els impostos, Rato s'ha "inventat" les taxes, un succedani que serveix igual que els impostos (per recaptar diners) sense faltar a la promesa.

L'any que ve el govern espanyol vol crear vuit noves taxes per animar la precària situació de les arques de l'estat amb uns 50.000 milions de pessetes. Els ciutadans pagaran uns serveis fins ara gratuïts o mig gratuïts, com ara la seguretat dels aeroports, l'ús de la informació meteorològica, l'expedició d'alguns certificats, la inscripció al cadastre... També s'apujaran taxes que ja existeixen, com els permisos de treball a estrangers o els permisos de transport per carretera. I probablement la llista encara es pot allargar, si prosperen les intencions del govern d'apujar les taxes universitàries o de crear la famosa taxa per receptes mèdiques.

Això sí, els impostos diuen que no els apujaran. I per no faltar a la paraula, el Ministeri d'Economia ha creat un nou impost del 4% sobre les primes d'assegurances que servirà per recaptar uns 50.000 milions de pessetes més. Pagaran aquest impost, per exemple, els usuaris que contractin l'assegurança del cotxe o una assegurança de la llar. Però que consti que els impostos que ja existien, d'acord amb la promesa, no s'apugen (l'única excepció són els impostos especials sobre el tabac i les begudes alcohòliques, que com que graven vicis petits no és pecat d'apujar-los, com va fer Rodrigo Rato aquest estiu).

Tot plegat sembla una broma pesada. Recorda un vell gag de Miguel Gila, el del pare que es queixa del rebut del col·legi del fill. El director de l'escola –a l'altra banda del fil telefònic– li explica que cobren una quan-

titat en concepte de "desgast de pati", i llavors el pare replica que ell vol cobrar per "desgast de nen"! I és que això de posar taxes a tort i a dret recorda temps passats, quan encara no s'havia fet la reforma fiscal de final dels 70 i per qualsevol cosa et feien anar a l'estanc a comprar una pòlissa...

Aquest sistema tenia una virtut, i és que tothom passava per caixa, rics i pobres. Era un sistema totalment igualitari. Massa igualitari, perquè tant la gent benestant com la gent modesta pagaven la mateixa taxa pel mateix servei. En el país de la picaresca, aquesta era la manera que tenia l'estat de recaptar diners, perquè llavors pagar impostos era poc freqüent, fins i tot per als rics, que només s'havien de preocupar de tenir l'inspector de Finances content...

Però tot això es va acabar i avui la gent ja paga impostos, fins al punt que qui no ho fa comença a ser mal vist. Un canvi històric que no ha aturat la decisió de Rodrigo Rato d'aplicar les noves taxes, perquè, malgrat les crítiques que pugui rebre, el fet és que tenen avantatges importants. A l'estat, li permeten de recaptar un fons valuósíssim en aquests moments de vaques magres. I al Partit Popular –com hem dit– li serveixen per mantenir la ficció que no s'apugen els impostos, alhora

JORDI FORTUNY

"Les taxes li serviran al PP per mantenir la ficció que no apuja els impostos i per apropar el sistema fiscal espanyol a l'emblemàtic model nord-americà."

que acosta el sistema espanyol a l'emblemàtic model nord-americà, basat en les taxes i en els impostos indirectes. El que s'haurà de veure ara és si la gent ho accepta.

Per començar, els sindicats han arrufat el nas, i l'actitud dels sindicats és en aquests moments molt significativa. Sobretot pel cas que els fa el govern Aznar. Són uns sindicats d'un país amb poca afiliació sindical i molta ocupació temporal, però amb una força indiscutible, si ens atenem als fets. La setmana entrant, per exemple, els líders de Comissions Obreres i la Unió General de Treballadors (UGT) signaran amb Aznar el pacte de les pensions, però no fumaran la pipa de la pau. Ja l'han avisat que això dels impostos i de les taxes, la "contrareforma fiscal" com en diuen, no els agrada. ■